

Lespakket Hbo studiekeuze

Onderdeel van de Lobbox mbo → hbo

- 1 Begin bij jezelf
- 2 Welke studierichtingen zijn er?
- 3 Welke opleidingen zijn er?
- 4 Rondkijken op het hbo
- 5 Laatste check
- 6 De overstap

Docentenhandleiding

Hbo studiekeuze

De opdrachtkaarten hbo studiekeuze zijn opgenomen in de Lobbox mbo → hbo

Kijk op bekijkjetoekomstnu.nl

Inhoudsopgave	Hbo studiekeuze	3
	Naar het hbo	3
	Totstandkoming opdrachtkaarten	3
	Doel	3
	Voor wie?	4
	Opbouw	4
	Werkwijze	4
	Opdrachtkaarten	5
	1 Begin bij jezelf	5
	2 Welke studierichtingen zijn er?	5
	3 Welke opleidingen zijn er?	6
	4 Rondkijken op het hbo	6
	5 Laatste check	7
	6 De overstap	7
	Bronnenlijst	8

Hbo studiekeuze

Naar het hbo

Rond 40% van de mbo-studenten met een niveau 4-diploma kiest voor een vervolgopleiding in het hbo. Meestal is dat een studie die in het verlengde ligt van hun mbo-opleiding, maar het komt ook voor dat studenten een hbo-opleiding in een andere richting kiezen. In beide gevallen is het belangrijk dat er goed wordt nagedacht over een passende opleiding.

Meestal begint het studiekeuzeproces bij de student zelf met het onderzoeken van zijn persoonlijke kenmerken, kwaliteiten en interesses/motieven. Daarna kunnen de volgende stappen worden gezet: oriëntatie op studierichtingen en opleidingen, verdiepen en vergelijken van opleidingen, een opleiding kiezen en uiteindelijk het definitieve besluit nemen.

Er zijn vijf loopbaancompetenties (van Marinka Kuijpers) die studenten kunnen inzetten bij het vormgeven van hun studieloopbaan:

- Kwaliteitenreflectie > Wie ben ik, wat kan ik?
- Motievenreflectie > Wat wil ik, wat drijft mij?
- Werkexploratie > Welk soort werk past bij mij?
- Loopbaansturing > Wat wil ik worden?
- Netwerken > Wie kan mij daarbij helpen?

Ga voor meer informatie over deze loopbaancompetenties naar de bronnenlijst achterin deze docentenhandleiding.

Totstandkoming opdrachtkaarten

Op basis van de hierboven genoemde stappen en loopbaancompetenties zijn 6 opdrachtkaarten ontwikkeld. Hierbij is gebruik gemaakt van de aanwezige expertise bij mbo-scholen en hogescholen in de regio en de input van de programmamanagers mbo-hbo bij Spirit4you. Tevens is uitgebreide deskresearch gedaan.

Doel

Met deze opdrachtkaarten willen we studenten ondersteunen bij het maken van een weloverwogen keuze voor een hbo-opleiding. Doel is ze zoveel mogelijk inzichten en ervaringen te laten opdoen en te laten oefenen met het onderbouwen van hun (studie)keuzes. Belangrijk is dat studenten tijdens dit proces met elkaar praten en bij elkaar doorvragen. Waarom? Omdat feedback geven/ontvangen en reflecteren tot een beter zelfbeeld en een beter doordachte studiekeuze kunnen leiden.

Voor wie?

De opdrachtkaarten zijn gericht op mbo-studenten die een niveau 4-opleiding volgen en willen doorstromen naar het hbo. Voor studenten die twifelen of ze willen doorstuderen of werken, kunnen deze kaarten ook nuttig zijn. Voor beide groepen studenten is het raadzaam zo vroeg mogelijk, liefst in het tweede studiejaar, met de opdrachtkaarten aan de slag te gaan.

Opbouw

Elke opdrachtkaart is een stap in het studiekeuzeproces en bestaat uit een aantal onderdelen die bovenaan de kaart worden vermeld. Door op de cijfers te klikken, komen de studenten direct bij het betreffende onderdeel terecht. Onderdeel 1 van elke opdrachtkaart bevat uitleg over de betreffende stap. De daarop volgende onderdelen bevatten opdrachten aan de hand waarvan de studenten deze stap kunnen uitdiepen.

Vorbereiding

Zorg dat u goed voorbereid bent wanneer uw studenten met de opdrachtkaarten aan de slag gaan:

- Zijn er voldoende computers in het leslokaal? Gebruik eventueel een digibord of beamer om de opdrachtkaarten klassikaal te bespreken.
- Neem zelf de opdrachtkaarten van tevoren door en bekijk de filmpjes en documenten die hieraan gekoppeld zijn.
- Bepaal hoe de opdrachten het beste gemaakt kunnen worden: individueel, twee-aan-twee, in kleine groepen of klassikaal.

Belangrijk!

- De opdrachten kunnen zowel individueel als twee-aan-twee, in kleine groepen of klassikaal worden gemaakt.
- Elke opdrachtkaart neemt minimaal 1 lesuur in beslag.
- De opdrachten kunnen eventueel ook thuis worden gemaakt.
- Achterin deze docentenhandleiding is een bronnenlijst opgenomen met meer informatie over studiekeuze.
- De opdrachtkaarten kunnen ingevuld en gedownload worden. Studenten kunnen de antwoorden eventueel naar hun docent mailen.
- De opdrachtkaarten Hbo studiekeuze zijn opgenomen in de Lobbox MBO → HBO op bekijkjetoekomstnu.nl.

1

Begin bij jezelf

1 Begin bij jezelf

Doel

Hoe goed kennen uw studenten zichzelf? Wat zijn hun kwaliteiten? Wat past bij ze en waarvoor zijn ze echt gemotiveerd? Met behulp van de opdrachten worden ze geprikkeld hierover na te denken. Stimuleer ze om zoveel mogelijk op te schrijven en geen zelfcensuur toe te passen. Praten met anderen helpt om hen een vollediger beeld van zichzelf te laten krijgen.

Werkwijze

- 1 Bespreek de opdrachtkaart met uw studenten.
- 2 Laat ze zoveel mogelijk in groepjes werken.
- 3 Spreek af wanneer de opdrachten klaar moeten zijn.
- 4 Bespreek na afloop van deze opdrachtkaart welke inzichten ze over zichzelf hebben opgedaan en wat eventuele vervolgacties zouden kunnen zijn.

2

Welke studierichtingen zijn er?

2 Welke studierichtingen zijn er?

Doel

Welke studierichtingen zijn er en wat zijn de kenmerken van elke studierichting of sector? Aan de hand van zoekopdrachten oriënteren uw studenten zich zo breed mogelijk op de richtingen die ze kunnen inslaan. Laat ze ook meedoen aan het Bekijkjetoekomstnu in het hbo-event dat in oktober door Spirit4you wordt georganiseerd.

Werkwijze

- 1 Bespreek de opdrachtkaart met de studenten.
- 2 Ruim voldoende tijd in voor opdracht 2 en knoop hier eventueel een klassikale bespreking aan vast.
- 3 Opdracht 4 verwijst naar het Bekijkjetoekomstnu in het hbo-event, waar uw studenten nader kunnen kennismaken met de diverse studierichtingen. Ruim hiervoor de nodige tijd in.
- 4 Bespreek na afloop van deze opdrachtkaart welke inzichten ze hebben opgedaan en wat eventuele vervolgacties zouden kunnen zijn.

3Welke
opleidingen
zijn er?

3 Welke opleidingen zijn er?

Doel

Welke opleidingen zijn er allemaal? Aan de hand van zoekopdrachten, filmpjes en gesprekken met anderen worden uw studenten uitgedaagd zich hierin te verdiepen. Ze onderzoeken welke opleidingen aansluiten op hun kwaliteiten en interesses.

Werkwijze

- 1 Bespreek de opdrachtkaart met uw studenten.
- 2 Ruim voldoende tijd in voor opdracht 2 en knoop hier eventueel een klassikale bespreking aan vast.
- 3 Bespreek na afloop van deze opdrachtkaart welke inzichten ze hebben opgedaan en wat eventuele vervolgacties zouden kunnen zijn.

4Rondkijken
op het hbo

4 Rondkijken in het hbo

Doel

Ervaringen opdoen met opleidingen is essentieel om een goede studiekeuze te kunnen maken. Tijdens open dagen, proefstudeer- en meeloopdagen krijgen uw studenten de kans om vragen te stellen, lessen te volgen en met hbo-studenten en docenten in gesprek te gaan. Hierdoor ontstaat een beter beeld over de opleidingen waarin ze geïnteresseerd zijn.

Werkwijze

- 1 Bespreek de opdrachtkaart met uw studenten.
- 2 Stimuleer ze om data van open dagen in hun agenda te zetten en hier samen met hun ouders/vrienden naartoe te gaan.
- 3 Bespreek na afloop van hun bezoek aan open dagen, proefstudeer- of meeloopdagen welke inzichten ze hebben opgedaan.

5**Laatste check**

5 Laatste check

Doel

Voordat een definitieve studiekeuze wordt gemaakt, is het aan te raden om alle voors en tegens nog eens op een rij te zetten. Opleidingen met elkaar vergelijken, een motivatiebrief schrijven, een goed gesprek voeren met ouders en/of mensen op school zijn beproefde manieren om tot een passende studiekeuze te komen.

Werkwijze

- 1 Bespreek de opdrachtkaart met uw studenten.
- 2 Stimuleer ze om met zoveel mogelijk mensen in hun omgeving te praten.
- 3 Wijs ze erop dat voor sommige studies een numerus fixus geldt, dat er aanmeld-deadlines zijn en dat aanmelden voor meerdere studies niet ongelimiteerd kan plaatsvinden.
- 4 Bespreek na afloop van deze opdrachtkaart welke inzichten ze over zichzelf hebben opgedaan en wat eventuele vervolgcacties zouden kunnen zijn.

6**De overstap**

6 De overstap

Doel

Als hun studiekeuze vaststaat, kunnen uw studenten zich aanmelden. Vaak weten ze niet wat ze dan moeten doen. Er komt erg veel op hen af en daarom is het goed hier voortijdig aandacht aan te besteden.

Werkwijze

- 1 Bespreek de opdrachtkaart met uw studenten.
- 2 Spreek daarna af welke opdrachten ze in de les maken en welke thuis.
- 3 Stimuleer ze om samen met hun ouders de opdrachten (= aanmeldstappen) door te nemen.
- 4 Nodig iedereen uit met vragen en opmerkingen te komen, zodat studenten van elkaar kunnen leren.

Bronnenlijst

Studiekeuze123 > studiekeuze123.nl

Materialen over loopbaancompetenties > expertisepuntlob.nl

Interview Tumult met Marinka Kuijpers over LOB 1 > [Je ontwikkelt je loopbaan niet via een methode](#)

Interview Tumult met Marinka Kuijpers over LOB 2 > [Laat los dat leerlingen in het loopbaangesprek een beroep moeten kiezen](#)

3 tips van Marinka Kuijpers > [Filmpje op youtube](#)

Canon beroepsonderwijs > [Transitie van mbo naar hbo](#)